

**T.C. HAZINE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AYLIK BÜTÇE GERÇEKLEŞME RAPORU

Mayıs, 2023

Mayıs 2023 Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2023 yılı Mayıs ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 430,5 milyar TL, bütçe gelirleri 549,4 milyar TL ve bütçe fazlası 118,9 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 327,8 milyar TL ve faiz dışı fazla ise 221,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

MAYIS AYI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	(Milyon TL)
Bütçe Giderleri	430.518
Faiz Dışı Giderler	327.804
Bütçe Gelirleri	549.424
Vergi Gelirleri	507.414
Bütçe Dengesi	118.906
Faiz Dışı Denge	221.620

1- Bütçe Dengesi

2023 yılı Mayıs ayı bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

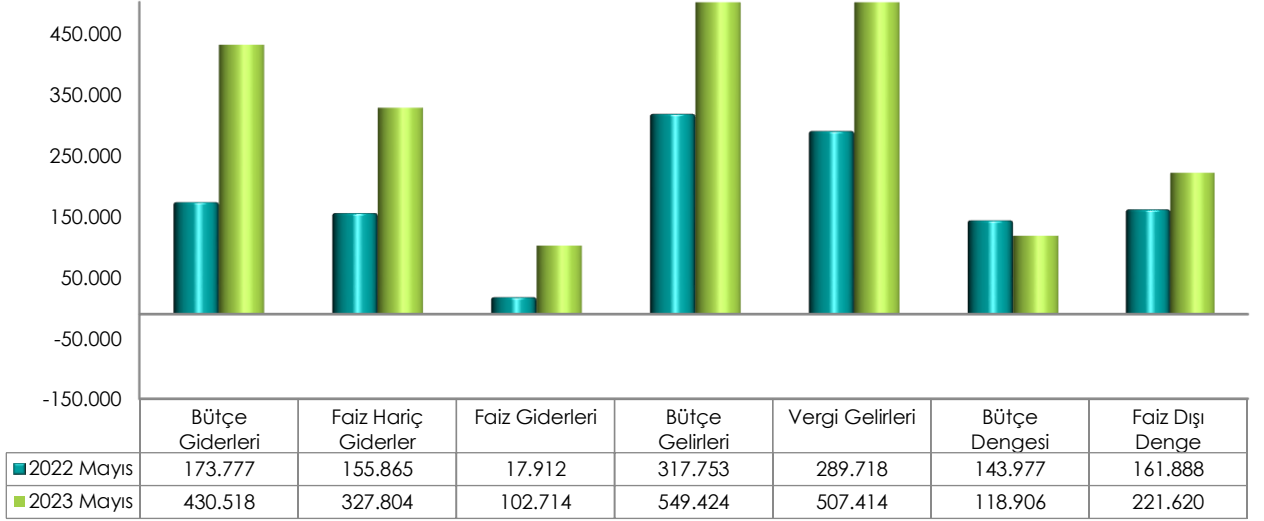
(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Mayıs	Yüzde	Bütçe	Mayıs	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	2.831.472	173.777	6,1	4.469.570	430.518	9,6	147,7
Faiz Hariç Giderler	2.501.672	155.865	6,2	3.903.974	327.804	8,4	110,3
Faiz Giderleri	329.800	17.912	5,4	565.596	102.714	18,2	473,4
Bütçe Gelirleri	2.553.099	317.753	12,4	3.810.149	549.424	14,4	72,9
Vergi Gelirleri	2.185.950	289.718	13,3	3.199.534	507.414	15,9	75,1
Bütçe Dengesi	-278.374	143.977	-51,7	-659.421	118.906	-18,0	-17,4
Faiz Dışı Denge	51.426	161.888	314,8	-93.825	221.620	-236,2	36,9

* 7414 sayılı Kanunla eklenen ödenek ve gelir tahminleri dahil.

Merkezi yönetim bütçesi 2022 yılı Mayıs ayında 143 milyar 977 milyon TL fazla vermiş iken 2023 yılı Mayıs ayında 118 milyar 906 milyon TL fazla vermiştir.

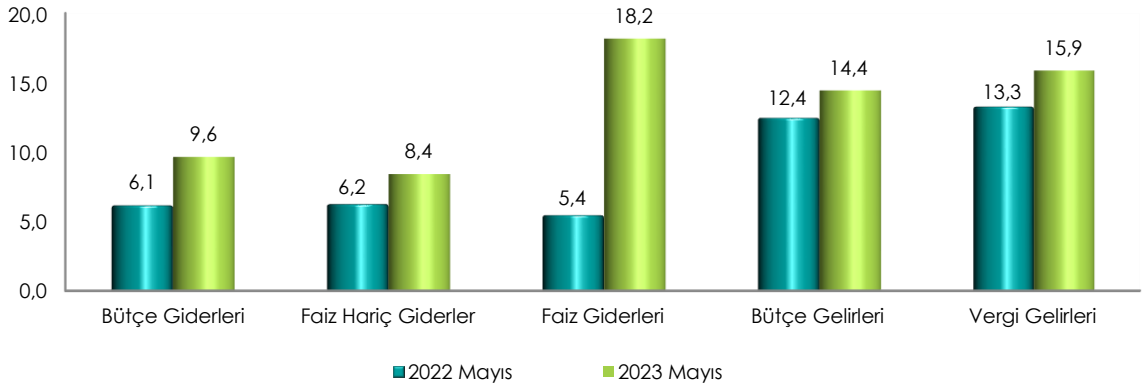
2022 yılı Mayıs ayında 161 milyar 888 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2023 yılı Mayıs ayında 221 milyar 620 milyon TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Mayıs ayı gerçekleşmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi Gerçekleşme Oranları (%)

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Mayıs ayı itibarıyla 430 milyar 518 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 102 milyar 714 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 327 milyar 804 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleşmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Mayıs	Yüzde	Bütçe	Mayıs	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	2.831.472	173.777	6,1	4.469.570	430.518	9,6	147,7
Faiz Hariç Giderler	2.501.672	155.865	6,2	3.903.974	327.804	8,4	110,3
Personel Giderleri	613.641	40.437	6,6	952.308	87.344	9,2	116,0
SGK Devlet Primi Giderleri	97.151	6.651	6,8	150.392	13.145	8,7	97,6
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	214.814	20.326	9,5	318.685	33.815	10,6	66,4
Cari Transferler	1.078.291	64.429	6,0	1.681.997	150.643	9,0	133,8
Sermaye Giderleri	206.348	10.524	5,1	315.848	26.226	8,3	149,2
Sermaye Transferleri	23.627	2.193	9,3	37.264	6.476	17,4	195,3
Borç Verme	201.623	11.304	5,6	359.250	10.156	2,8	-10,2
Faiz Giderleri	329.800	17.912	5,4	565.596	102.714	18,2	473,4
Yedek Ödenekler	66.177			88.231			

* 7414 sayılı Kanunla eklenen ödenekler dahil.

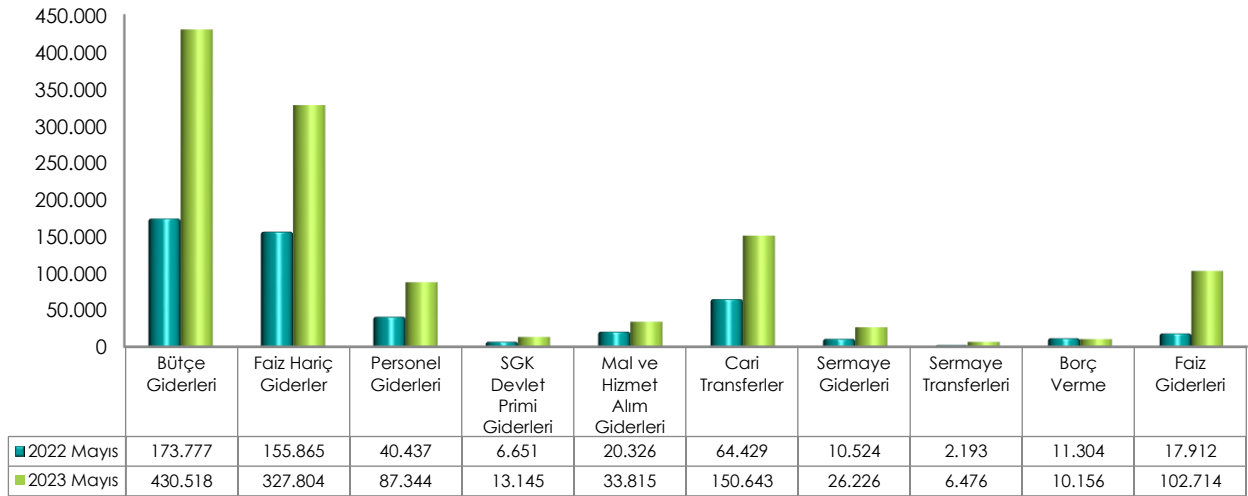
2023 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 4 trilyon 469 milyar 570 milyon TL ödenekten Mayıs ayında 430 milyar 518 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı ayında ise 173 milyar 777 milyon TL harcama yapılmıştır.

Mayıs ayı bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 147,7 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2022 yılında yüzde 6,1 iken 2023 yılında yüzde 9,6 olmuştur.

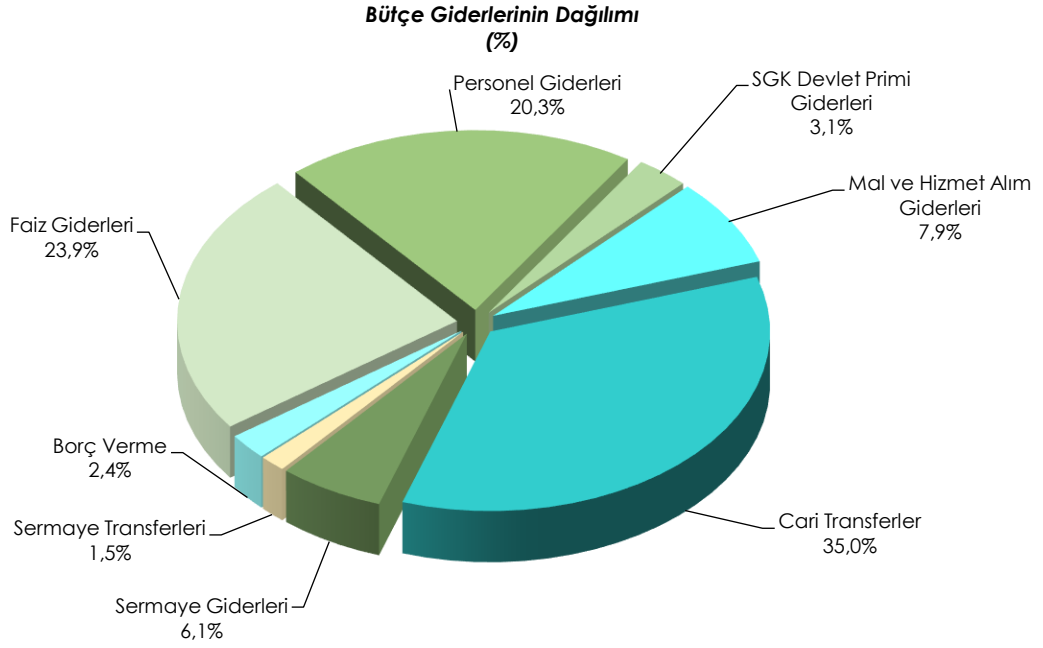
Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 110,3 oranında artarak 327 milyar 804 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2022 yılında yüzde 6,2 iken 2023 yılında yüzde 8,4 olmuştur.

Mayıs ayı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

Bütçe Giderleri
(Milyon TL)

2023 yılı Mayıs ayı bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Mayıs ayı itibarıyla 549 milyar 424 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 507 milyar 414 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 34 milyar 752 milyon TL olmuştur.

2023 yılı Mayıs ayı bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

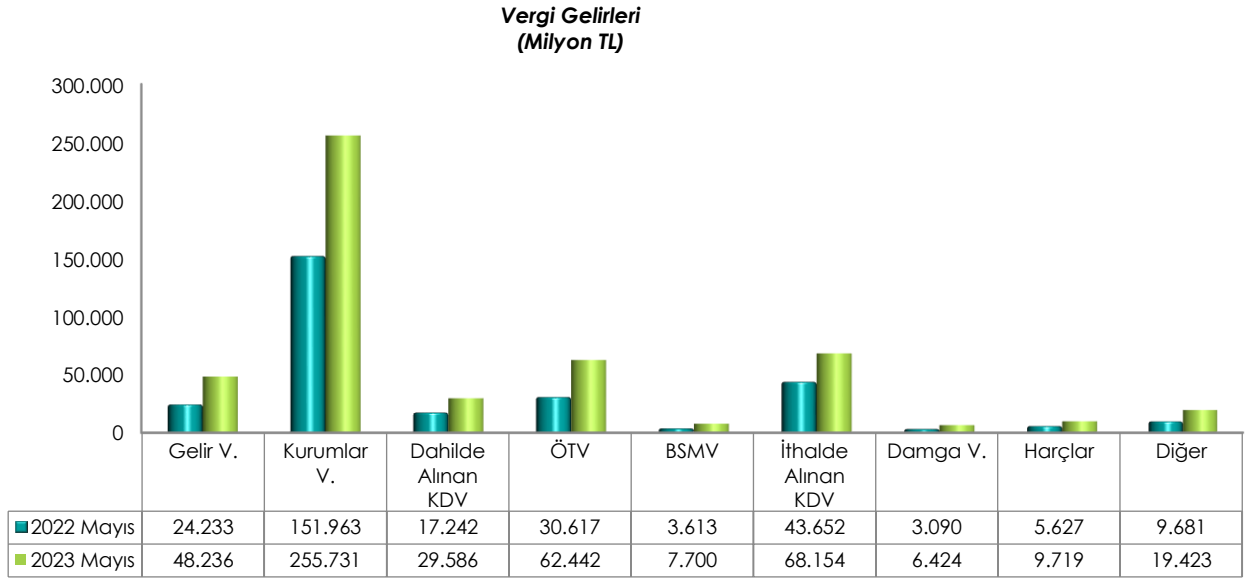
(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Mayıs	Yüzde	Bütçe	Mayıs	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	2.553.099	317.753	12,4	3.810.149	549.424	14,4	72,9
Genel Bütçe Gelirleri	2.523.413	314.194	12,5	3.753.913	542.166	14,4	72,6
Vergi Gelirleri	2.185.950	289.718	13,3	3.199.534	507.414	15,9	75,1
Gelir Vergisi	308.454	24.233	7,9	495.040	48.236	9,7	99,1
Kurumlar Vergisi	487.760	151.963	31,2	619.092	255.731	41,3	68,3
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	138.076	17.242	12,5	203.560	29.586	14,5	71,6
Özel Tüketim Vergisi	375.851	30.617	8,1	510.615	62.442	12,2	103,9
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	51.254	3.613	7,0	75.076	7.700	10,3	113,1
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	574.868	43.652	7,6	931.406	68.154	7,3	56,1
Damga Vergisi	39.979	3.090	7,7	55.512	6.424	11,6	107,9
Harçlar	77.147	5.627	7,3	105.225	9.719	9,2	72,7
Diğer	132.562	9.681	7,3	204.008	19.423	9,5	100,6
Vergi Dışı Gelirler	337.463	24.477	7,3	554.379	34.752	6,3	42,0
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	19.624	2.800	14,3	37.134	5.995	16,1	114,1
Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	10.062	759	7,5	19.102	1.262	6,6	66,3

* 7414 sayılı Kanunla eklenen gelir tahminleri dahil.

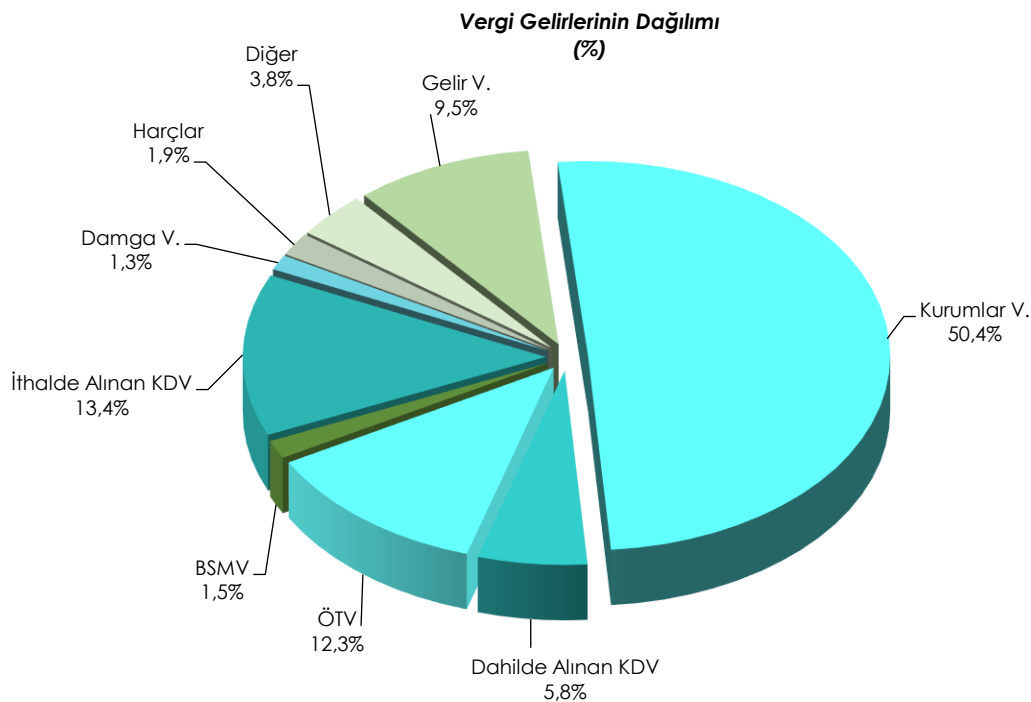
2022 yılı Mayıs ayında bütçe gelirleri 317 milyar 753 milyon TL iken 2023 yılının aynı ayında yüzde 72,9 oranında artarak 549 milyar 424 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Mayıs ayı gerçekleşme oranı 2022 yılında yüzde 12,4 iken 2023 yılında yüzde 14,4 olmuştur.

2023 yılı Mayıs ayı vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 75,1 oranında artarak 507 milyar 414 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2022 yılında yüzde 13,3 iken 2023 yılında yüzde 15,9 olmuştur.

Mayıs ayı vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2023 yılı Mayıs ayı vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

2023 Yılı Ocak-Mayıs Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2023 yılı Ocak-Mayıs döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri 1 trilyon 875,7 milyar TL, bütçe gelirleri 1 trilyon 612,1 milyar TL ve bütçe açığı 263,6 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 1 trilyon 637,8 milyar TL ve faiz dışı açık ise 25,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

OCAK-MAYIS DÖNEMİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	(Milyon TL)
Bütçe Giderleri	1.875.715
Faiz Dışı Giderler	1.637.846
Bütçe Gelirleri	1.612.124
Vergi Gelirleri	1.371.153
Bütçe Dengesi	-263.590
Faiz Dışı Denge	-25.722

1- Bütçe Dengesi

2023 yılı Ocak-Mayıs dönemi bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

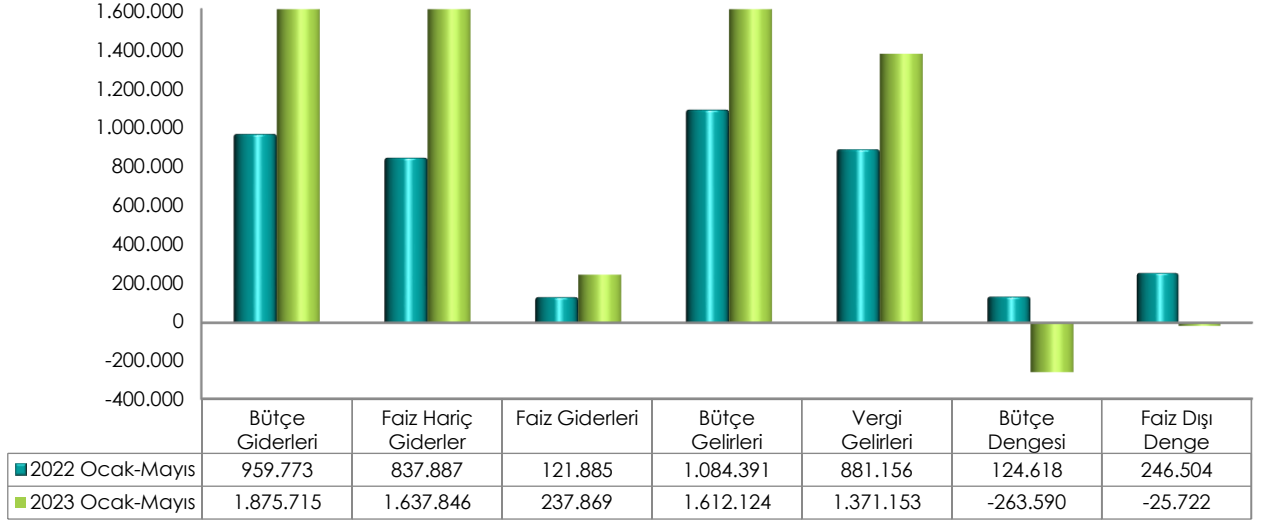
(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Ocak-Mayıs	Yüzde	Bütçe	Ocak-Mayıs	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	2.831.472	959.773	33,9	4.469.570	1.875.715	42,0	95,4
Faiz Hariç Giderler	2.501.672	837.887	33,5	3.903.974	1.637.846	42,0	95,5
Faiz Giderleri	329.800	121.885	37,0	565.596	237.869	42,1	95,2
Bütçe Gelirleri	2.553.099	1.084.391	42,5	3.810.149	1.612.124	42,3	48,7
Vergi Gelirleri	2.185.950	881.156	40,3	3.199.534	1.371.153	42,9	55,6
Bütçe Dengesi	-278.374	124.618	-44,8	-659.421	-263.590	40,0	-311,5
Faiz Dışı Denge	51.426	246.504	479,3	-93.825	-25.722	27,4	-110,4

* 7414 sayılı Kanunla eklenen ödenek ve gelir tahminleri dahil.

Merkezi yönetim bütçesi 2022 yılı Ocak-Mayıs döneminde 124 milyar 618 milyon TL fazla vermiş iken 2023 yılı Ocak-Mayıs döneminde 263 milyar 590 milyon TL açık vermiştir.

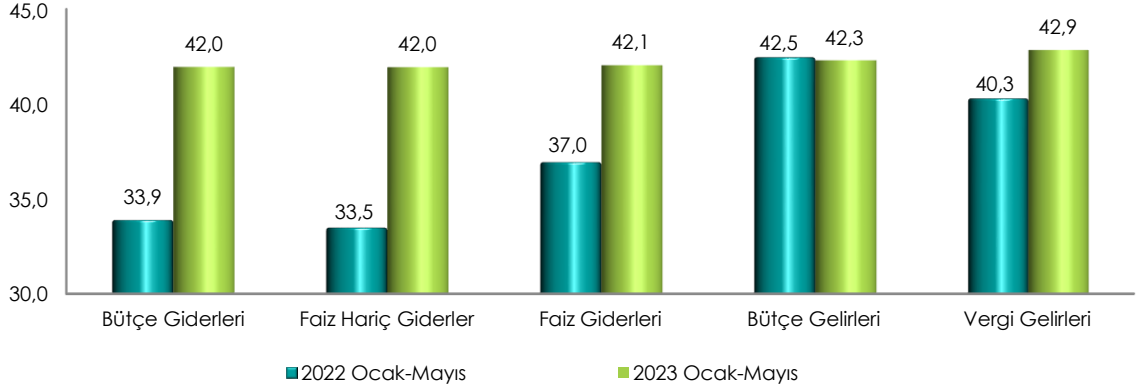
2022 yılı Ocak-Mayıs döneminde 246 milyar 504 milyon TL faiz dışı fazla verilmiş iken 2023 yılı Ocak-Mayıs döneminde 25 milyar 722 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

Ocak-Mayıs dönemi gerçekleşmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçesi Gerçekleşme Oranları (%)

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ocak-Mayıs dönemi itibarıyla 1 trilyon 875 milyar 715 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 237 milyar 869 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 1 trilyon 637 milyar 846 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleşmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

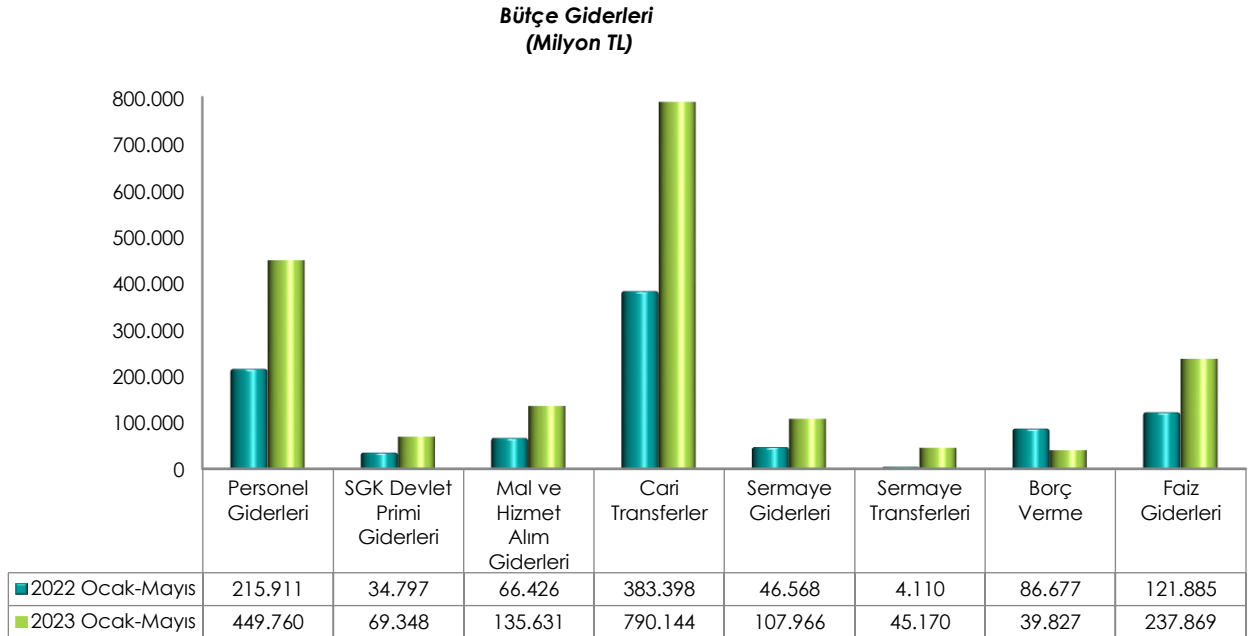
(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Ocak-Mayıs	Yüzde	Bütçe	Ocak-Mayıs	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	2.831.472	959.773	33,9	4.469.570	1.875.715	42,0	95,4
Faiz Hariç Giderler	2.501.672	837.887	33,5	3.903.974	1.637.846	42,0	95,5
Personel Giderleri	613.641	215.911	35,2	952.308	449.760	47,2	108,3
SGK Devlet Primi Giderleri	97.151	34.797	35,8	150.392	69.348	46,1	99,3
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	214.814	66.426	30,9	318.685	135.631	42,6	104,2
Cari Transferler	1.078.291	383.398	35,6	1.681.997	790.144	47,0	106,1
Sermaye Giderleri	206.348	46.568	22,6	315.848	107.966	34,2	131,8
Sermaye Transferleri	23.627	4.110	17,4	37.264	45.170	121,2	999,1
Borç Verme	201.623	86.677	43,0	359.250	39.827	11,1	-54,1
Faiz Giderleri	329.800	121.885	37,0	565.596	237.869	42,1	95,2
Yedek Ödenekler	66.177			88.231			

* 7414 sayılı Kanunla eklenen ödenekler dahil.

2023 yılı Ocak-Mayıs döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 95,4 oranında artarak 1 trilyon 875 milyar 715 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

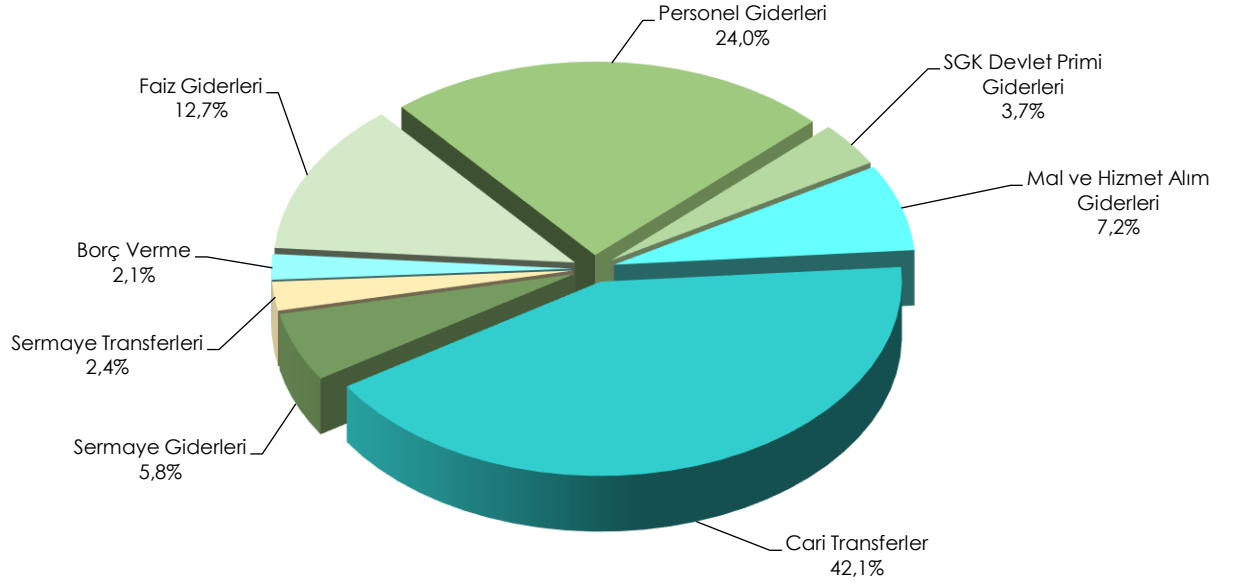
Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 95,5 oranında artarak 1 trilyon 637 milyar 846 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ocak-Mayıs dönemi bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2023 yılı Ocak-Mayıs dönemi bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

Bütçe Giderlerinin Dağılımı (%)

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ocak-Mayıs dönemi itibarıyla 1 trilyon 612 milyar 124 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 1 trilyon 371 milyar 153 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 195 milyar 120 milyon TL olmuştur.

2023 yılı Ocak-Mayıs dönemi bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

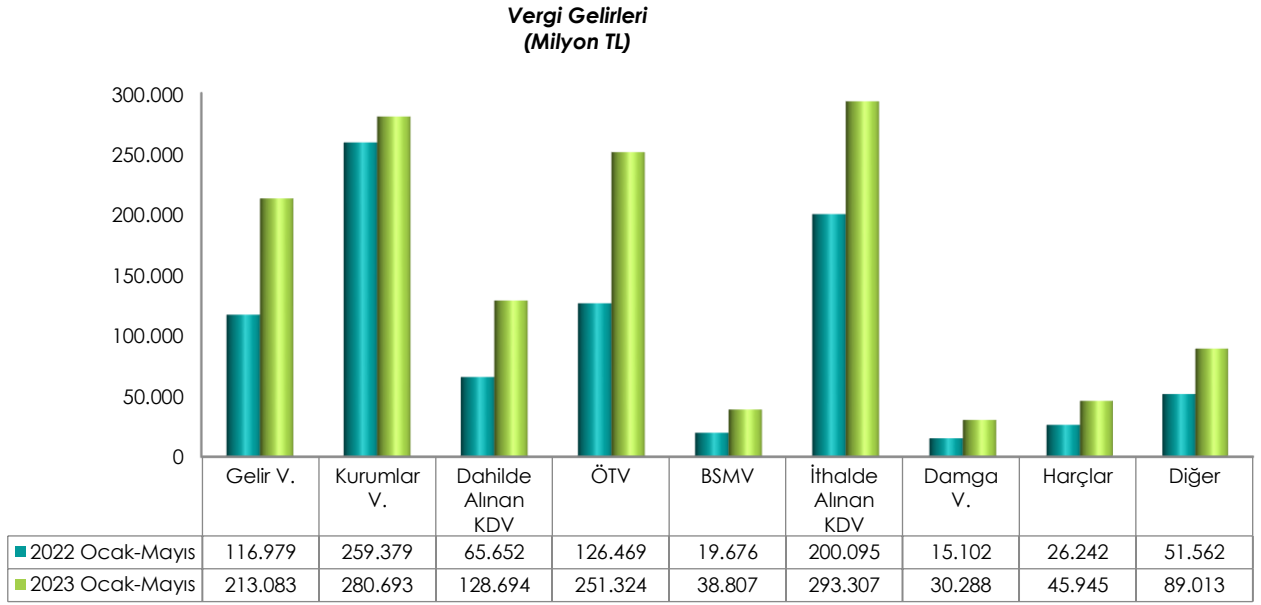
(Milyon TL)	2022			2023			2023/2022
	Bütçe*	Ocak-Mayıs	Yüzde	Bütçe	Ocak-Mayıs	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	2.553.099	1.084.391	42,5	3.810.149	1.612.124	42,3	48,7
Genel Bütçe Gelirleri	2.523.413	1.060.985	42,0	3.753.913	1.566.274	41,7	47,6
Vergi Gelirleri	2.185.950	881.156	40,3	3.199.534	1.371.153	42,9	55,6
Gelir Vergisi	308.454	116.979	37,9	495.040	213.083	43,0	82,2
Kurumlar Vergisi	487.760	259.379	53,2	619.092	280.693	45,3	8,2
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	138.076	65.652	47,5	203.560	128.694	63,2	96,0
Özel Tüketim Vergisi	375.851	126.469	33,6	510.615	251.324	49,2	98,7
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	51.254	19.676	38,4	75.076	38.807	51,7	97,2
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	574.868	200.095	34,8	931.406	293.307	31,5	46,6
Damga Vergisi	39.979	15.102	37,8	55.512	30.288	54,6	100,5
Harçlar	77.147	26.242	34,0	105.225	45.945	43,7	75,1
Diğer	132.562	51.562	38,9	204.008	89.013	43,6	72,6
Vergi Dışı Gelirler	337.463	179.829	53,3	554.379	195.120	35,2	8,5
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	19.624	16.739	85,3	37.134	33.721	90,8	101,5
Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	10.062	6.667	66,3	19.102	12.130	63,5	81,9

* 7414 sayılı Kanunla eklenen gelir tahminleri dahil.

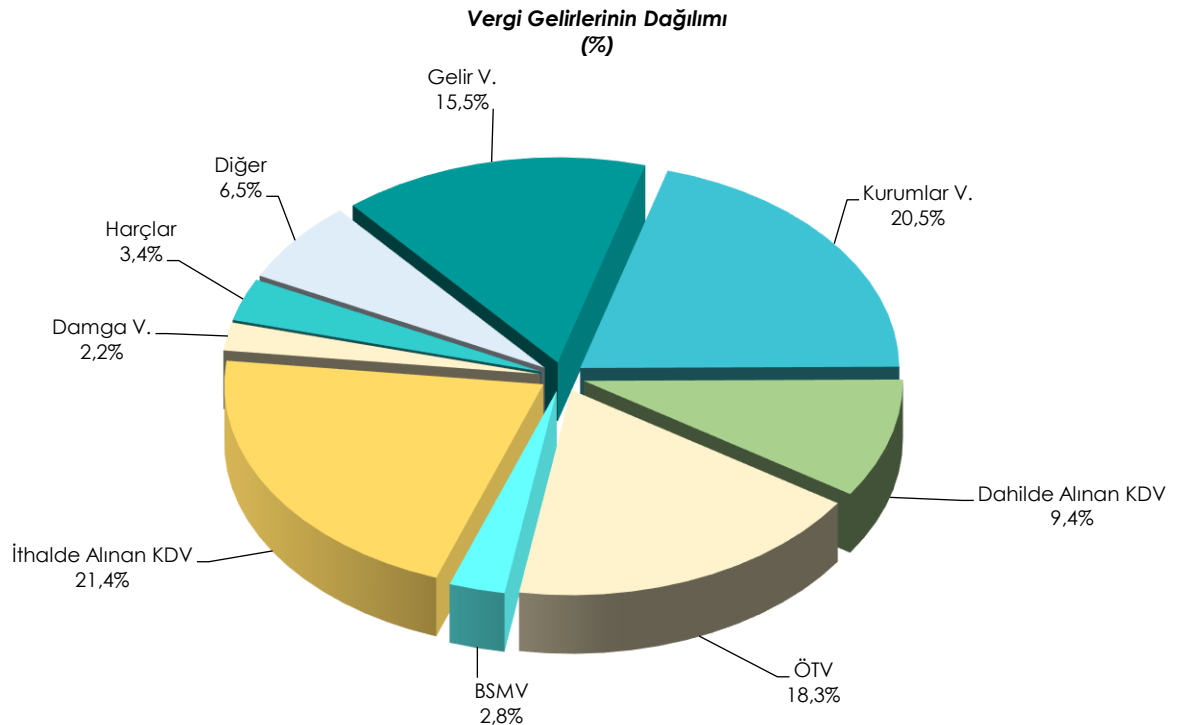
2022 yılı Ocak-Mayıs döneminde bütçe gelirleri 1 trilyon 84 milyar 391 milyon TL iken 2023 yılının aynı döneminde yüzde 48,7 oranında artarak 1 trilyon 612 milyar 124 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılı Ocak-Mayıs dönemi vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 55,6 oranında artarak 1 trilyon 371 milyar 153 milyon TL olmuştur.

Ocak-Mayıs dönemi vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2023 yılı Ocak-Mayıs dönemi vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

TANIMLAR

Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

Bütçe Dengesi: Bütçeye konulan harcama yetkisi (ödenek) çerçevesinde kamu idarelerince nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderleri ile tahsil edilen bütçe gelirleri tutarları arasındaki farkı,

Bütçe Gelirleri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

Bütçe Giderleri: Kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,

Cari Transferler: Sermaye birikimi hedeflemeyen ve cari nitelikli mal ve hizmet alımını finanse etmek amacıyla yapılan karşılıksız ödemeleri,

Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçesi: Özel kanunlarla kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesini,

Faiz Dışı Denge: Bütçe gelirleri toplamından faiz giderleri hariç bütçe giderleri toplamının çıkarılmasıyla bulunan dengeyi,

Genel Bütçe: Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesini,

Merkezi Yönetim Bütçesi: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçelerini,

Sermaye Giderleri: Bütçe kanunları ile belirlenmiş asgari değeri aşan ve normal ömrü bir yıldan daha uzun olan mal ve hizmet alımlarını,

Sermaye Transferleri: Bina ve diğer inşaat işleri, ulaşım araçları, makineler, demirbaşlar gibi sermaye nitelikli harcamaların finansmanı amacıyla kişi ve kurumlara yapılan karşılıksız ödemeleri,

Özel Bütçe: Bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesini,

Özgelirler: Kurumun faaliyeti sonucu elde edilen ve merkezi yönetim kapsamındaki başka bir birimden aktarılmayan gelir kalemlerini,

ifade etmektedir.

Merkezi Yönetim Aylık Bütçe Gerçekleşme Raporu Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü tarafından her ay yayımlanır.

Merkezi Yönetim Bütçe gider ve gelir gerçekleştirmelerinin ayrıntılı sonuçlarına Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinde yer alan "Merkezi Yönetim Bütçe İstatistikleri" sekmesinden ulaşılabilir. ¹

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Devlet Mahallesi, Dikmen Caddesi, No: 12 PK: 06420

Çankaya / ANKARA

Görüş, öneri ve istekleriniz için:

Telefon numarası: (0312) 415-29-00

Mail adresi: butcepolitikasi@hmb.gov.tr

¹ Ayrıntılar için Bkz: <https://muhasabat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri>